

2025-2026 ir 2026-2027 m.m.
Ugdymo plano
13 priedas

PATVIRTINTA

Panevėžio „Vyturio“ progimnazijos direktoriaus
2023 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-144
(Panevėžio „Vyturio“ progimnazijos direktoriaus
2026 m. rugpjūčio 25 d. įsakymo Nr. V-93 redakcija)

**SOCIALINĖS PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Panevėžio „Vyturio“ progimnazijos socialinės pilietinės veiklos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja socialinės pilietinės veiklos organizavimo Panevėžio „Vyturio“ progimnazijos (toliau – Progimnazija) tvarką ir numato šias veiklos kryptis.

2. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

**II SKYRIUS
SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI**

3. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

4. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

4.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

4.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

4.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

**III SKYRIUS
SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TURINYS**

5. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

5.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

5.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepian mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

5.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

5.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

6. Socialinei-pilietinei veiklai 5-8 klasių mokiniams skirtas privalomas 20 valandų skaičius. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Mokiniui pageidaujant ši veikla gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu. Ji turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos.

7. Socialinė-pilietinė veikla diferencijuojama pagal mokinių amžių. Nustatoma, kad 5-ą klasių mokiniai socialines-pilietines veiklas atliks įgyvendindami grupines pačių sugalvotas arba mokyklos pasiūlytas iniciatyvas bei projektus, pvz., organizuos jaunesniems mokiniams užsienio kalbos popietes ar pertraukas, padės stiprinti kalbos ar kitus įgūdžius kartu žaisdami žaidimus.

8. 6–8 klasių mokiniai jau galėtų vykdyti ne tik grupines, bet ir individualias iniciatyvas, pvz., organizuoti sveikos gyvensenos dienas ar sporto varžybas mokykloje.

9. Jei mokinys konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose ar minėjimuose dalyvauja kaip atlikėjas, žaidėjas ar pranešėjas, pateikus tai patvirtinantį dokumentą, ši veikla bus įskaityta kaip socialinė-pilietinė. Už tokio dalyvavimo faktą bus skiriama viena valanda. Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, mokosi bendradarbiauti, siekti bendrų tikslų ir asmeninio tobulėjimo, būti socialiai aktyvūs.

10. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai galės atlikti ir per rudens, Kalėdų, žiemos, Velykų ir vasaros atostogas. Per vasaros atostogas, taip pat ir šių metų, atliktas darbas galės būti įskaitomas į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti valandų skaičių, jei mokinys yra surinkęs reikiamą valandų skaičių iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos.

11. Dėl socialinių-pilietinių veiklų atlikimo priimti individualius sprendimus, atsižvelgiant į mokinio galias, gebėjimus: individualiai parinkti veiklas ir jų teikėjus, siūlyti jas atlikti mokykloje arba dėl asmens galių atleisti nuo jų ar sumažinti socialinei-pilietinei veiklai skiriamų valandų skaičių.

12. Socialinę pilietinę veiklą mokykloje koordinuoja direktoriaus pavaduotojas neformaliajam švietimui ir 5–8 klasių vadovai. Veiklą organizuoja klasių vadovai, dalykų mokytojai, socialinis pedagogas, bibliotekininkas, karjeros specialistas, kiti mokyklos darbuotojai arba mokiniai pasirenka savarankiškai.

13. Mokinių socialinės pilietinės veiklos valandos fiksuojamos „Mokymosi dienoraštyje.“ Už fiksavimą atsakingas mokinys.

14. Kartą per mėnesį iš mokinio „Mokymosi dienoraščio“ veiklas ir valandas klasės vadovas įrašo į E.dienyną TaMo.

15. Kartą per mėnesį veiklos aptariamos klasės valandėlės metu ir individualių pokalbių „mokinys-klasės vadovas“ ir „klasės vadovas –mokinys-mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai)“ metu.

16. Klasės vadovas, likus 2 savaitėms iki mokslo metų pabaigos, peržiūri auklėtinių socialinės pilietinės veiklos suvestinę ir mokinius, nesurinkusius reikiamo socialinės pilietinės veiklos valandų skaičiaus, nukreipia atlikti tuo metu mokyklai svarbią socialinę veiklą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje ir Office365 aplinkoje.

18. Aprašas gali būti keičiamas progimnazijos direktoriaus įsakymu.
